

Винахід відноситься до галузі сільського господарства, зокрема, - до способів утримання тварин.

Відомі способи цілорічного утримання тварин, зокрема, - телят у полегшених приміщеннях напіввідкритого типу групами по 10-20 голів з відпочинком їх під навісами на глибокій солом'яній підстилці з вигульно-годівельними майданчиками, які столучені проходами з цими приміщеннями [Мисостов Т.А., Калмыков Э.Б., А.С. СССР №1604283 А01К1/00, 1987].

Головним недоліком такого способу утримання телят є низький рівень зоогігієнічних умов у приміщенні для відпочинку тварин, неможливість уникнення стресових ситуацій між кількома особинами в групі з 10-20 голів, підвищені витрати праці телятниць-операторів на здійснення операцій випоювання телятам молочних кормів.

Найбільш близьким з відомих способів утримання телят до запропонованого є "холодний" спосіб утримання протягом календарного року в індивідуальних будиночках для відпочинку та ночівлі тварин і поєднаних з ними вигульно-годівельних майданчиках [Тришин А.К. Энергосберегающая технология производства молока. - Харьков, - "Препар". - 1997. - 188с.]. За цим способом телят після народження з дводенного до 3-місячного віку розміщують в індивідуальні дерев'яні або пластмасові будиночки з глибокою солом'яною підстилкою, які встановлені на відкритому повітрі. Кожний індивідуальний будиночок об'єднаний з вигульно-годівельним майданчиком за допомогою відповідного входу-виходу, який закривається еластичною шторкою. Нижній кінець шторки вільно звисає до землі.

Вагомими недоліками такого способу утримання телят є незадовільний температурно-вологістний режим у індивідуальному будиночку, зокрема, взимку, коли температура навколишнього середовища опускається нижче за мінус 10-15°С.

Результатом цього стають часті обмороження телятами кінчиків вух, хвостів, пуповин та т.п. Окрім того, промисловість не випускає ефективної напувалки для випоювання телятам теплового молочного корму, особливо - взимку. Молоко швидко охолоджується, а це різко знижує ефективність його споживання та перетравлення твариною. Ця технологічна операція фізично важка для операторів-телятниць.

Важливим недоліком, який уповільнив упровадження цього перспективного способу утримання телят у виробництво, є також те, що комбікорми та мінеральні підживлення, роздані телятам у типові годівниці на вигульно-годівельних майданчиках звожуються опадами (дощем, снігом).

При цьому вони гірше споживаються тваринами, пліснявіють, псуються і т.п. Пиловидна фракція комбікормів частково видувається вітрами і втрачається.

Все перераховане вище приводить до зростання собівартості 1кг приросту живої маси тварин та, у кінцевому результаті, - до зниження ефективності вирощування телят-молочників за "холодним" способом.

Задачею винаходу є поліпшення ефективності вирощування телят за рахунок оптимізації температурно-вологісного режиму в будиночках для відпочинку телят, полегшення та економії праці телятниць-операторів на обслуговування тварин, покращення умов згодовування телятам молочних та концентрованих кормів і добавок, а також етологічних умов утримання молодяку великої рогатої худоби.

Поставлена задача досягається тим, що тварин протягом року з 2-денного до 3-місячного віку утримують в індивідуальних будиночках для відпочинку на глибокій підстилці, які встановлені на відкритому повітрі, згідно винаходу в кожному будиночку протягом року утримують та обслуговують телят не поодинці, а по двоє (парами) однієї статі, віку та живої маси, молочний корм випоюють телятам не з відер, а з індивідуальних термостатованих соскових напувалок за його температури 35-38°, комбікорми та мінеральні підживлення роздають у годівницю з захисною двоскатною поворотною кришкою один раз у день вранці для необмеженого цілодобового споживання.

Поліпшення температурно-вологісного режиму в будиночках з глибокою солом'яною підстилкою досягається завдяки тому, що телята ночують в них по двоє (парами). При цьому вони додатково зігрівають одне одного, стіни та повітря у будиночку у 1,5 рази швидше, ніж за утримання їх поодинці.

Економія праці телятниць-операторів на обслуговування телят досягається в результаті використання для випоювання молочних кормів термостатованих соскових напувалок та зниження витрат праці на періодичне довнесення свіжої солом'яної підстилки в будиночки для відпочинку.

Поліпшення умов випоювання молочних кормів досягається тим, що термостатовані напувалки (пріоритетна довідка Укрпатенту №2003054536 від 02.07.03р.) забезпечують роздавання телятам теплового молочного корму (з температурою 35-38°С), зокрема, взимку. Вони також виключають невиробничі втрати (проливання) молочних кормів.

Збереження основних поживних та технологічних характеристик комбікормів та мінеральних підживлень відбувається завдяки використанню годівниць, обладнаних захисними поворотними двоскатними кришками. Такі кришки не перешкоджають телятам споживати комбікорм та мінеральні підживлення. Водночас вони запобігають попаданню опадів (дощу та снігу) в годівницю, виключають видування вітрами та втрати частини пиловидної фракції комбікормів.

Поліпшення екологічних умов при утриманні телят однієї статі, віку та живої маси парами в одному будиночку досягається завдяки тому, що велика рогата худоба є гуртовим біологічним видом і для неї властивий філогенетично закріплений потяг до спілкування (облизування телятами одним одного, видові ігри і т.п.) зі співродичами по виду. Таких можливостей позбавлені телята, яких утримують у будиночках поодинці. Водночас, при споживанні комбікормів та сіна у обох телят, які утримуються у одному парному будиночку, пробуджується життєво необхідний рефлекс конкурентної боротьби за корм, який, додатково до відчуття голоду, стимулює їх апетит та позитивно впливає на прирости живої маси. Цього також позбавлені тварини, яких утримують поодинці.

Розроблений спосіб утримання телят від народження до 3-4-місячного віку реалізується у відповідній модульній фермі (Фіг.1), яка може монтуватися з технологічних модулів (Фіг.2).

Модульна ферма (Фіг.1) складається із: 1 - будиночку для відпочинку та ночівлі телят; 2 - вигульно-годівельного майданчика; 3 - годівниць для сіна; 4 - термостатованих соскових напувалок; 5 - годівниць для комбікормів та мінеральних підживлень з поворотними захисними кришками.

Технологічний модуль для утримання телят за таким способом (Фіг.3) складається із: 1 - тіньового навісу; 2 - будиночку для відпочинку та ночівлі телят; 3 - годівниці для сіна; 4 - термостатованих соскових напувалок; 5 - годівниці для комбікормів та мінеральних підживлень з поворотною захисною кришкою.

Обслуговування телят у кожному модулі здійснюється при використанні годівниць з двоскатними рухомими захисними кришками для комбікормів і мінеральних підживлень (Фіг.4.) та термостатованих соскових напувалок для випоєння телятам молочних кормів (Фіг.5).

Годівниця для комбікормів та мінеральних підживлень (Фіг.4) складається із: 1 - осі обертання кришки; 2 - поворотної кришки; 3 - фіксатора кришки; 4 - годівниці; 5 - опори кришки годівниці; 6 - елементів фіксації годівниці у землю.

Термостатована соскова напувалка (Фіг.5) складається із: двох поліетиленових відер 2 та 3 різних розмірів. Відра 2 та 3 вставлені одне у друге так, що між ними по периметру та по дну знаходиться повітряний прошарок 4, який виконує роль термоізолятора. Зверху внутрішнє відро 3 накривається полістироловою кришкою 1, яка теж виконує роль термоізолятора. На зовнішній поверхні відра 2 закріплена гумова соска 7, яка зверху та знизу оточена двома діаметрально взаємно протилежно розміщеними рухомими копірами 8. Один кінець кожного копіра закріплений рухомо на осі 6. Своїми протилежними вільними кінцями 9 копіри 8 взаємно притягуються один до одного з допомогою пружин 11. На внутрішній поверхні копірів 8 розміщені два циліндричні валики 10 та 12, які займають взаємно паралельне положення і своїми робочими поверхнями перетискають гумову соску 7 та запобігають витіканню молочного корму 5 у той час, коли теля не смокче соску. Гумова соска 7 з'єднана з порожниною внутрішнього відра 3 допомогою каналу сполучення 13.

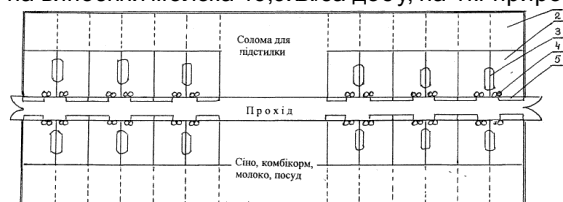
Експлуатація модульної ферми для вирощування телят за розробленим "бінарним" способом утримання телят від їх народження до 3-місячного віку (Фіг.1) здійснюється у такій послідовності.

Для облаштування ферми обирають чисту у ветеринарно-санітарному відношенні земельну ділянку, яка затінена від пануючих вітрів та добре освітлюється сонячними променями. Її попередньо просипають негашеним вапном. Під місце встановлення парних будиночків насипають шар тирси товщиною 15-20см. На такий подушці встановлюють дерев'яні будиночки (Фіг.2), а до них прибудовують вигульно-годівельні майданчики з годівницями для комбікормів та мінеральних підживлень (Фіг.4), окремими підвісними годівницями для сіна, термостатованими сосковими напувалками (Фіг.5) та тіньовими навісами.

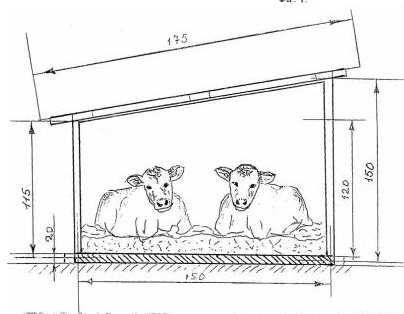
У кожен будиночок на первинний шар тирси насипають суху солому для створення первинного шару глибокої підстилки. Після цього комплектують будиночки парами телят однієї статі, віку та живої маси. Шар глибокої солом'яної підстилки у будиночках для відпочинку телят, по мірі його забруднення, поновлюють свіжою сухою та чистою соломкою з розрахунку по 0,5кг/гол. на добу.

Випоєння телятам молочних кормів здійснюють з допомогою термостатованих індивідуальних соскових напувалок (пріоритетна довідка Укрпатенту №2003054536 від 02.07.03р.) 2 рази на добу по половині добової норми у відповідності з прийнятою схемою випоєння. Температуру молока під час випоєння витримують на рівні 35-38°C. Сіно закладають у годівниці за вечірнього обслуговування тварин. Комбікорми засипають для необмеженого споживання у спеціальні годівниці під час ранкової годівлі тварин.

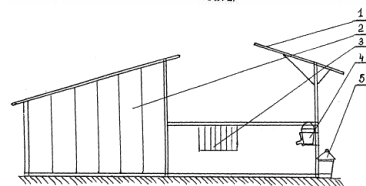
Вирощування телят за розробленим "бінарним" способом дає можливість на Півдні України отримувати середньодобові прирости живої маси тварин на рівні 708,9г при витратах кормів 3,08к.од., праці операторів на випоєння молока 16,9хв./за добу, на 1кг приросту і збереженості поголів'я на рівні 100 відсотків.

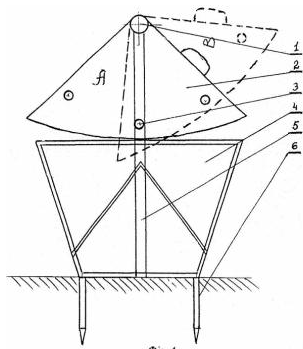
Фіг. 1.

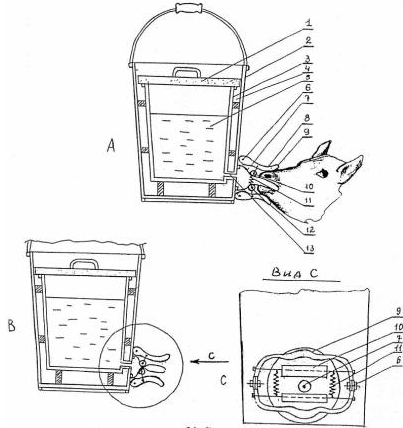
Фіг. 2.

Фіг. 3.

Фиг. 4.

Фиг. 5.